

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 10.9.2009
COM(2009) 471 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Voltooiing van de SEPA: een routekaart voor 2009-2012

INHOUDSOPGAVE

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE Voltooiing van de SEPA: een routekaart voor 2009-2012	1
MEDEDELING VAN DE COMMISSIE Voltooiing van de SEPA: een routekaart voor 2009-2012	3
1. Inleiding	3
2. Prioriteiten van de SEPA-routekaart.....	4
2.1. Prioriteit 1: bevorderen van de migratie.....	4
a) Een actieve rol van overheidsinstanties	4
b) Efficiënte monitoring van de migratie	5
c) Bereiken van overeenstemming over een einddatum voor de migratie	6
2.2. Prioriteit 2: vergroten van de bekendheid en promoten van SEPA-producten	7
a) Er moet meer bekendheid aan de SEPA wordt gegeven.....	7
b) SEPA-producten moeten worden gepromoot	8
2.3. Prioriteit 3: een degelijk SEPA-rechtskader ontwikkelen en een betere inachtneming van het SEPA-kader verzekeren.....	8
a) Voltooiën van het SEPA-rechtskader	8
b) Mededingingskwesties.....	9
c) Compliancekwesties.....	10
2.4. Prioriteit 4: bevorderen van innovatie.....	10
a) m-betalingen en e-betalingen	11
b) e-facturering	11
2.5. Prioriteit 5: verwezenlijken van de vereiste standaardisatie, interoperabiliteit en veiligheid.....	12
2.6. Prioriteit 6: de governance van het SEPA-project verduidelijken en verbeteren.....	13
a) Huidige SEPA-governance	13
b) Uitdagingen voor de SEPA-governance op EU-niveau.....	14
3. Conclusies	15

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Voltooiing van de SEPA: een routekaart voor 2009-2012

(Voor de EER relevante tekst)

1. INLEIDING

De gemeenschappelijke eurobetalingsruimte (Single Euro Payments Area – SEPA) zal pas een succes zijn als alle betrokkenen zich ten volle inzetten voor de verwezenlijking ervan. De Europese Betalingsraad (European Payments Council – EPC), het besluitvormings- en coördinatieorgaan van het Europese bankwezen op het gebied van betalingen, heeft met succes de nodige regelingen getroffen voor SEPA-overschrijvingen (SEPA Credit Transfers – SCT) en SEPA-incasso's (SEPA Direct Debits – SDD) en werkt thans aan SEPA-standaarden voor betaalkaarten, maar de SEPA-migratie verloopt nog steeds bijzonder langzaam. Zo werd in mei 2009 – bijna anderhalf jaar na de start van de SCT – bij slechts 3,9% van de overschrijvingen van SEPA-standaarden gebruikgemaakt¹. Het huidige sombere economische klimaat kan de banksector doen aarzelen om te investeren, ondanks het feit dat bank- en betaaldiensten voor particulieren een stabiele bron van gestaag groeiende inkomsten blijven. Geïntegreerde betalingsmarkten zullen hoe dan ook een sleutelrol spelen in de toekomst van deze sector omdat zij alomtegenwoordig zijn in onze moderne samenleving.

Het tanende enthousiasme bij de banken kan nog verder afnemen door de onzekerheid waarmee essentiële aspecten van het project zijn omgeven. De SEPA is weliswaar vooral een marktgedreven project, maar sommige onzekerheden kunnen alleen met de hulp van overheidsinstanties worden weggenomen. De tijd is dan ook gekomen dat alle belanghebbenden tot actie moeten overgaan.

In zijn conclusies van 10 februari 2009² erkent de Raad (Ecofin) "dat de huidige financiële crisis en vertraging van de economie kansen [bieden] op efficiëntieverbeteringen en kostenbesparingen, hetgeen derhalve van alle partijen een nog grotere inzet voor het project vergt, en verzoekt [hij] de Commissie, de ECB en het Eurosysteem om hun rol te blijven vervullen bij het vaststellen van de maatregelen die nodig zijn om het project te doen slagen."

Deze SEPA-routekaart biedt een actiekader voor de voltooiing van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte en vormt het verlengstuk van de mededeling van de Commissie van 4 maart 2009 aan de Europese Voorjaarsraad, waarin zij aankondigt dat zij tegen medio 2009 met voorstellen zal komen om ervoor te zorgen dat optimaal van een gemeenschappelijke eurobetalingsruimte kan worden geprofiteerd³.

De Commissie en de Europese Centrale Bank (ECB) delen dezelfde visie op de SEPA⁴. De nauwe samenwerking tussen de ECB en de Commissie ten aanzien van de verdere

---

¹ <http://www.ecb.int/paym/sepa/html/index.en.html>

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/nl/ecofin/106150.pdf

³ Mededeling aan de Europese Voorjaarsraad met als titel "Op weg naar Europees herstel", bijlage I; http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090304_annx_en.pdf

⁴ <http://www.ecb.int/paym/sepa/html/vision.en.html>

ontwikkeling ervan komt dan ook in de routekaart tot uiting. In zijn zesde SEPA-voortgangsverslag heeft het Eurosysteem eveneens de concrete taken beschreven die moeten worden vervuld om de SEPA-implementatie en –migratie te realiseren. Beide documenten zijn complementair.

In deze routekaart gaat de aandacht vooral uit naar de lidstaten die de euro hebben aangenomen. Er moet evenwel worden bedacht dat de meeste lidstaten die niet tot het eurogebied behoren, lidmaatschap van het eurogebied ambiëren en dat de euro reeds een belangrijke rol speelt in hun commerciële en handelsrelaties. Het is daarom van belang dat ook niet tot het eurogebied behorende lidstaten zich door deze routekaart aangesproken voelen, ook al voltrekt de SEPA-migratie zich daar in een trager tempo.

2. PRIORITEITEN VAN DE SEPA-ROUTEKAART

In deze routekaart wordt aangegeven welke acties de komende drie jaar door alle belanghebbenden (communautaire en nationale instanties, de sector en de gebruikers) tot een goed einde moeten worden gebracht in het kader van de volgende zes prioriteiten:

- (1) bevorderen van de migratie;
- (2) vergroten van de bekendheid en promoten van SEPA-producten;
- (3) een degelijk rechtskader ontwikkelen en doen naleven;
- (4) bevorderen van innovatie;
- (5) standaardisatie en interoperabiliteit verwezenlijken; en
- (6) de governance van het SEPA-project verduidelijken en verbeteren.

2.1. Prioriteit 1: bevorderen van de migratie

De migratie vangt aan wanneer de eerste SEPA-producten op de markt komen en eindigt wanneer de SEPA-producten de overeenkomstige nationale betaalproducten en –standaarden hebben vervangen.

Tijdens de migratie zal de sector ervoor moeten zorgen dat de oude systemen en het SEPA-systeem naast elkaar functioneren. Dit is duur voor banken en klanten. De migratie mag dan ook niet langer duren dan nodig is. Er zal pas van de aanzienlijke voordelen van de SEPA kunnen worden geprofiteerd als de migratie snel verloopt en als zowel aan de vraag- als aan de aanbodzijde van een actieve inzet sprake is⁵.

Banken moeten uiteraard SEPA-producten van hoge kwaliteit aanbieden, maar voor een snelle migratie moet bovendien aan de onderstaande voorwaarden worden voldaan.

a) Een actieve rol van overheidsinstanties

De overheidssector is goed voor bijna 50% van het bbp van de EU en voor ongeveer 20% van alle girale betalingen en dient derhalve een voortrekkersrol te spelen bij de SEPA-migratie.

---

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

Samen met andere belangrijke partijen, zoals nutsbedrijven, telecommunicatiemaatschappijen en verzekeraars, kunnen overheidsinstanties voor de kritische massa zorgen die nodig is om de migratie te versnellen.

Dankzij een snelle migratie zullen overheidsdiensten kunnen profiteren van een gestroomlijnde procedure voor eurobetalingen, scherpere concurrentie en een ruimere keuze aan betalingsdianstaaubieders met prijzen waarin de grotere schaalvoordelen voor betalingsverwerking tot uiting komen. De SEPA dient ook te worden opgenomen in de lopende e-overheidsprojecten. Dit alles is echter alleen mogelijk als de sector voor concurrerende SEPA-producten van goede kwaliteit zorgt.

De overheidsinstanties dienen geïntegreerde en gesynchroniseerde nationale migratieplannen op te stellen die hun bereidheid tonen om snel de kritische massa te bereiken en het migratieproces bespoedigen. Hun politiek engagement met betrekking tot de SEPA dient ook op Europees niveau tot uiting te komen.

Acties	Actoren	Tijdslijmiet
Opstellen van nationale migratieplannen voor overheidsdiensten ⁶	Lidstaten	oktober 2009
Migratie van nationale overheidsdiensten naar SEPA-standaarden, -producten en -diensten	Lidstaten	eind 2010
Migratie van Europese instellingen naar SEPA-standaarden, -producten en -diensten	Commissie/andere Europese instellingen	juni 2010 ⁷

b) Efficiënte monitoring van de migratie

Om mogelijke migratieproblemen te voorkomen en te verhelpen, is een regelmatige en grondige beoordeling van de stand van de migratie vereist. In zijn conclusies van 22 januari 2008 heeft de Raad (Ecofin) de Commissie verzocht "om in samenwerking met de ECB aan het einde van ieder jaar, en zeker einde 2008, 2009 en 2010, een voortgangsverslag in te dienen over de stand van de migratie, in voorkomend geval met inbegrip van de prijsstelling van de SEPA-instrumenten, de versterking van de mededinging in de SEPA, en van andere ontwikkelingen betreffende de SEPA, en hiermee door te gaan tot een kritische massa aan betalingsinstrumenten met succes naar de SEPA is gemigreerd"⁸.

Om na te gaan welk effect de SEPA op de consumenten heeft, is in 2007 een aanvang gemaakt met een SEPA-benchmarkingstudie, die een vergelijking met de resultaten van toekomstige studies mogelijk zal maken zodra de SEPA-producten volledig beschikbaar zijn. Indien de SEPA leidt tot negatieve prijsontwikkelingen die geen verband houden met andere factoren, zoals de overschakeling van een hoge, ondoorzichtige prijszetting naar een lagere, transparante prijszetting als gevolg van de tenuitvoerlegging van de

⁶ <http://www.ecb.eu/paym/sepa/timeline/use/html/index.en.html#migration>

⁷ In januari 2008 was de ECB al volledig naar de SEPA gemigreerd.

⁸ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/nl/ecofin/98502.pdf

Richtlijn Betalingsdiensten (RBD), staat de Commissie klaar om tot passende bijstellingen over te gaan.

De migratie door overheidsdiensten zal ook op de voet worden gevolgd met behulp van een scorebord van de Commissie⁹, dat op basis van duidelijke indicatoren zal aangeven welke vorderingen de nationale overheidsdiensten bij de SEPA-migratie hebben gemaakt.

Acties	Actoren	Tijdslijmet
Jaarlijks voortgangsverslag aan de Raad (Ecofin) over de stand van de migratie	Commissie in samenwerking met de ECB	Eerstvolgend verslag: 2009
SEPA-voortgangsverslagen van het Eurosysteem	Eurosysteem	Op gezette tijden (laatste verslag: november 2008)
Publicatie van SEPA-indicatoren	ECB	Gedurende de gehele migratiefase
Publicatie van een zesmaandelijks scorebord betreffende de migratie van overheidsdiensten	Commissie	Vanaf 2009 tijdens de migratiefase
Tweede SEPA-benchmarkingstudie	Commissie	Medio 2011

c) Bereiken van overeenstemming over een einddatum voor de migratie

Evenals bij de overgang op de euro zal de vaststelling van een einddatum voor de SCT- en SDD-migratie zekerheid en voorspelbaarheid verschaffen en zowel de sector als de gebruikers een sterke stimulans geven om meer vaart te zetten achter de migratie. In dit stadium is het nog te vroeg om een einddatum voor kaartbetalingen vast te stellen, omdat tal van standaarden nog in definitieve vorm moeten worden gegoten.

De migratie moet zo kort mogelijk duren om de kosten van het parallel beheer van nationale en SEPA-diensten tot een minimum te beperken, maar moet zo lang duren als nodig is om klanten en banken in staat te stellen hun processen probleemloos aan te passen. Daarom is het noodzakelijk dat een gedegen analyse wordt verricht, zowel van het effect van de vaststelling van een einddatum als van de negatieve effecten van de niet-vaststelling van een einddatum. Er dienen diverse opties te worden onderzocht en ook het effect op niet tot het eurogebied behorende landen moet worden geëvalueerd.

Met dit doel voor ogen is de start gegeven voor een breed raadplegingsproces¹⁰. Dit kan resulteren in de politieke bekrachtiging van de regelingen en het tijdschema voor de vaststelling van een einddatum en zal de Commissie tevens in staat stellen na te gaan of een bindende einddatum voor de SCT- en SDD-migratie vereist is. Het Europees Parlement heeft

⁹ Conclusies van de Raad (Ecofin) van 10 februari 2009;
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/nl/ecofin/106150.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/sepa_en.htm

de Commissie al verzocht om "een duidelijke, juiste en bindende termijn uiterlijk op 31 december 2012 vast te stellen voor de overgang op SEPA-instrumenten ..." ¹¹.

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Raadpleging van belanghebbenden aan de hand van een raadplegingsdocument	Commissie	3 augustus 2009
Politieke bekrachtiging	Raad (Ecofin)	december 2009
Afronding van de effectbeoordeling	Commissie	februari 2010

2.2. Prioriteit 2: vergroten van de bekendheid en promoten van SEPA-producten

De SEPA kan alleen slagen als alle partijen die bij de "SEPA-overgang" betrokken zijn, volledig van de verdiensten en voordelen van de SEPA op de hoogte zijn. Daarom zijn de hierna opgesomde punten van essentieel belang.

a) Er moet meer bekendheid aan de SEPA wordt gegeven

Er is dringend behoefte aan intensieve voorlichtingsinspanningen die op het doelpubliek zijn toegesneden. Het moge duidelijk zijn dat de meeste inspanningen moeten worden geleverd door betalingsdienstaanbieders bij het op de markt brengen van de nieuwe SEPA-producten. Dit neemt evenwel niet weg dat ook overheidsinstanties erop toe moeten zien dat passende voorlichtingscampagnes worden gevoerd. Op nationaal niveau dienen de lidstaten de voorlichtingsinspanningen van de sector te ondersteunen aan de hand van nationale SEPA-coördinatiecomités en met de hulp van vertegenwoordigers van gebruikers. Op Europees niveau is een gecoördineerde voorlichtingsstrategie vereist waarbij nauw met de EPC wordt samengewerkt.

Om de uitwisseling van informatie en optimale werkwijzen tussen nationale SEPA-actoren te bevorderen en praktische migratieproblemen op collectieve wijze aan te pakken, heeft de Commissie een EU-forum van SEPA-coördinatiecomités in het leven geroepen ¹².

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Ondersteunen van de inspanningen van de sector om bekendheid te geven aan de SEPA	Lidstaten	Eind 2009
SEPA-voorlichting van de sector en de lidstaten aanvullen met initiatieven op EU-niveau	Commissie, ECB, EPC	Eind 2009
Regelmatige bijeenkomsten van het EU-forum van nationale SEPA-coördinatiecomités	Commissie	Vanaf oktober 2008 tijdens de migratiefase

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2009-0111+0+DOC+XML+V0//NL>

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/ec_en.htm

b) SEPA-producten moeten worden gepromoot

Gebruikers zijn zich doorgaans niet bewust van de SEPA en moeten informatie op maat krijgen over de voordelen van SEPA-producten. Betalingsdientaanbieders moeten hun voorlichtingsinspanningen sterk intensiveren, omdat dit een eerste stap is om klanten te overtuigen om te migreren. Dit houdt in dat betalingsdientaanbieders bereid moeten zijn hun klanten concrete aanbiedingen met betrekking tot SEPA-producten te doen en dat daaraan concrete en tastbare voordelen verbonden moeten zijn.

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Actief promoten van SEPA-producten op maat van de verschillende gebruikersgroepen: concrete aanbiedingen van SEPA-producten aan klanten	Betalingsdientaanbieders	Met onmiddellijke ingang voor SCT en vanaf 1 november 2009 voor SDD

2.3. Prioriteit 3: een degelijk SEPA-rechtskader ontwikkelen en een betere inachtneming van het SEPA-kader verzekeren

De opheffing van de juridische belemmeringen was een noodzakelijke voorwaarde voor de start van het SEPA-project. Met de aanneming van de Richtlijn Betalingsdiensten (RBD)¹³ werd de rechtsgrondslag voor de SEPA, en met name voor de SDD, verschaft. De nieuwe verordening betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap¹⁴, die op 1 november 2009 in de plaats komt van Verordening (EG) nr. 2560/2001, waarborgt de consistentie met de SEPA-doelstellingen en breidt de gelijke behandeling uit tot automatische incasso's.

Handhaving van de mededingingsregels is een andere belangrijke voorwaarde waaraan moet worden voldaan opdat de SEPA de verwachte concurrentiebevorderende effecten kan sorteren. Aangezien de opzet en tenuitvoerlegging van de SEPA het resultaat is van afspraken en samenwerking via de EPC tussen potentiële concurrenten, is het immers noodzakelijk dat voortdurend nauwlettend wordt gecontroleerd of de mededingingsregels in acht worden genomen. Samenwerking kan de concurrentie weliswaar beperken, maar in dit geval zijn er zeer goede gronden voor een dergelijke samenwerking, gezien de voordelen ervan voor de gebruikers (onder wie de consumenten).

Compliance verdient bijzondere aandacht, zeker in de context van zelfregulering. Passende mechanismen moeten ervoor zorgen dat de sector en de gebruikers zich aan de desbetreffende reglementen en compliancecriteria houden.

a) Voltooien van het SEPA-rechtskader

De Commissie werkt momenteel nauw met de nationale instanties en andere belanghebbenden samen om een complete, consequente en getrouwe tenuitvoerlegging te bewerkstelligen van de RBD, die de rechtsgrondslag vormt van de SEPA. Enkele maanden vóór de uiterste omzettingsdatum liggen bijna alle lidstaten op schema om de richtlijn tijdig in nationaal recht om te zetten. Indien de RBD niet op tijd wordt omgezet, dan zal dit bij de burgers en in de

¹³ Richtlijn 2007/64/EG betreffende betalingsdiensten in de interne markt, PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1.
¹⁴ COM(2008) 640 definitief.

betaalsector tot rechtsonzekerheid aanleiding geven. De Commissie zal niet aarzelen om inbreukprocedures krachtens artikel 226 van het EG-Verdrag in te leiden.

De SDD-migratie mag er niet toe leiden dat miljoenen nieuwe machtigingen moeten worden ondertekend. Dit zou bijzonder omslachtig en duur zijn, vooral in lidstaten waar veel automatische incasso's bestaan. Ingeval de sector zelf voor geen passende oplossing kan zorgen, moeten de lidstaten een manier vinden om te garanderen dat oude machtigingen rechtsgeldig blijven (bv. in het kader van de omzetting van de RBD).

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Toezien op een complete, consequente en getrouwe omzetting van de RBD	Lidstaten	1 november 2009
Een oplossing vinden zodat bestaande machtigingen voor automatische incasso's rechtsgeldig blijven wanneer naar de SEPA-incasso wordt gemigreerd	Lidstaten	Uiterlijk op 1 november 2009 moet voor een oplossing worden gezorgd

b) Mededingingskwesies

Voor het welslagen van de SEPA is het van cruciaal belang dat de juiste prikkels worden gegeven ter bevordering van een migratie waarbij wordt gebruikgemaakt van bedrijfsmodellen die verenigbaar zijn met de communautaire en nationale mededingingswetgeving. Dit geldt in het bijzonder voor SDD en betaalkaartsystemen.

Wat de SDD betreft, biedt de nieuwe verordening betreffende grensoverschrijdende betalingen rechtszekerheid voor een periode van drie jaar die op 31 oktober 2012 afloopt. In de gezamenlijke verklaring van 24 maart 2009¹⁵ hebben de Commissie en de ECB richtsnoeren verschaft met betrekking tot bepaalde beginselen die aan het toekomstige SDD-bedrijfsmodel voor de periode na 31 oktober 2012 ten grondslag liggen. Bovendien staan de Commissie en de ECB tijdens de tussentijdse periode klaar om met alle belanghebbenden van gedachten te wisselen over de wijze waarop kan worden gezorgd voor een eerlijk en passend bedrijfsmodel dat met de mededingingsregels in overeenstemming is.

Wat betaalkaarten betreft, zouden de Commissie en de ECB het ontstaan van nieuwe betaalkaartsystemen met een Europese dimensie van harte toejuichen¹⁶.

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Meer duidelijkheid verschaffen met betrekking tot de verenigbaarheid van SDD-bedrijfsmodellen voor de lange termijn met het EU-mededingingsrecht	Commissie	november 2009, mits de nodige bijdragen van de betrokken marktactoren zijn ontvangen
Ontwikkelen en toepassen van SDD-bedrijfsmodellen voor de lange termijn	EPC	1 november 2012

¹⁵

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/468&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

¹⁶

<http://www.ecb.int/pub/pdf/other/singleeuropaymentsarea200811nl.pdf>

in overeenstemming met de mededingingsregels		
--	--	--

c) Compliancekwesities

Het oorspronkelijk door de EPC ontwikkelde concept voor de SEPA-compliance moet door alle betrokken belanghebbenden worden toegepast met betrekking tot de SEPA-regelingen voor SCT/SDD en de betaalkaarten, alsook met betrekking tot de kaders voor clearing- en afwikkelingssystemen. Het Eurosysteem heeft voor de diverse belanghebbenden een reeks verwachtingen¹⁷ en gedetailleerde instructies (Terms of Reference – ToR)¹⁸ met betrekking tot het SEPA-project gepubliceerd. In de context van de migratie van kaartbetalingen dient "SEPA Card Framework compliant" het volgende te betekenen: 'conform de interoperabiliteitsstandaarden die onder auspiciën van de EPC worden ontwikkeld'¹⁹.

Er moet in efficiënte monitoring-²⁰, handhavings- en geschillenbeslechtingmechanismen worden voorzien om volledige compliance te waarborgen. Deze mechanismen moeten zorgen voor een gelijk speelveld dat een goede markttoegang en een scherpere concurrentie mogelijk maakt. Van deze maatregelen moet prioritair werk worden gemaakt zodra een adequate SEPA-governancestructuur is opgezet.

Acties	Actoren	Tijdslijmet
Toepassen van de door het Eurosysteem gepubliceerde SEPA-ToR voor		
1) Betaalkaartsystemen	Kaartsystemen	juni 2009
2) Infrastructuren	Infrastructuren	eind 2010
en verwachtingen voor		
1) Banken en betalingsinstellingen	Betalingsdientaanbieders	eind 2010
2) Gebruikers	Bedrijfsleven, mkb, overheidsinstanties, betalingsdientaanbieders, handelaren, particuliere klanten/gebruikers	eind 2010

2.4. Prioriteit 4: bevorderen van innovatie

De SEPA moet ook de drijvende kracht worden achter de modernisatie van de markten voor kleine betalingen via de harmonisatie van het gebruik van internet en mobiele telefoons voor het hele proces van initiatie tot reconciliatie van betalingen in een beveiligde omgeving.

¹⁷ Zie <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/eurosystemsepaexpectations200903nl.pdf>

¹⁸ Zie <http://www.ecb.europa.eu/paym/sepa/components/infrastructures/html/tor.en.html> voor de ToR voor de SEPA-compliance van infrastructuren en http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/ToR_SEPA_compliant_card_schemes.pdf?1915cf8db5ec194b2c9e9070ebeb2ff7 voor de ToR voor de SEPA-compliance van de betaalkaartsystemen.

¹⁹ http://ec.europa.eu/competition/speeches/text/sp2008_03_en.pdf

²⁰ Dit omvat met name een goede traceerbaarheid van de betalingen en de daarbij betrokken personen.

a) m-betalingen en e-betalingen

De EPC werkt momenteel aan de ontwikkeling van een kader voor een mobiel kanaal waarlangs betalingen op basis van SEPA-overschrijvingen en SEPA-kaartbetalingen kunnen worden geïnitieerd en ontvangen. In nauwe samenwerking met andere dienstenaanbieders is de EPC bezig de nodige basisvereisten, regels en standaarden vast te stellen om door middel van een mobiele telefoon betalingen tussen SEPA-landen te kunnen uitvoeren, hetgeen de interoperabiliteit moet verzekeren met de diensten die worden aangeboden door de diverse partijen die op de markt voor mobiele betalingen actief zijn. Het kader zou eind 2010 klaar moeten zijn.

De EPC is ook een kader voor SEPA-e-betalingen²¹ (SEPA e-Payments Framework) aan het ontwikkelen. Met het SEPA e-Payments Framework geconnecteerde bestaande of nieuwe e-betalingssystemen zullen klanten in staat stellen overal in de 31 SEPA-landen een gegarandeerde betaling aan onlinehandelaren te verrichten.

b) e-facturering

Elektronische facturering resulteert in een aanzienlijke efficiëntieverbetering van de financiële toeleveringsketens dankzij de integratie van de reconciliatie- en betalingsprocessen van ondernemingen. E-facturering draagt derhalve bij tot een eenvoudiger, bedrijfsvriendelijke omgeving met zeer grote potentiële economische voordelen, die over een periode van zes jaar kunnen oplopen tot 240 miljard EUR²². Eind 2007 heeft de Commissie een deskundigengroep ingesteld die tot taak had tegen eind 2009 een Europees kader voor e-facturering te ontwikkelen ter ondersteuning van de verlening van e-factureringsdiensten op een open en interoperabele wijze in heel Europa. Tegelijkertijd heeft de Commissie een voorstel tot wijziging van de btw-richtlijn²³ ingediend, waarmee werd beoogd elektronische facturen op gelijke voet te plaatsen met papieren facturen. Wegens het nauwe verband tussen facturerings- en betalingsprocessen zouden een Europees kader voor e-facturering en de SEPA wederzijds van elkaar kunnen profiteren.

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Tot stand brengen van een kader voor m-betalingen ²⁴	EPC, GSMA (vereniging van exploitanten van mobiele telefonie)	augustus 2010
Tot stand brengen van een kader voor e-betalingen ²⁵	EPC	eind 2009
Voltooien van het Europese kader voor e-facturering	Deskundigengroep voor e-facturering	eind 2009

²¹ Onder een e-betaling wordt een betaling verstaan waarbij de rekening-courant van een onlinekoper tijdens een onlineaankoop direct wordt gedebiteerd en waarbij de onlinehandelaar direct daarvan op de hoogte wordt gebracht, ongeacht de locatie van de koper en de handelaar.

²² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

²³ COM(2009) 21.

²⁴ Dit kader is niet bindend voor betalingsdientaanbieders.

²⁵ Dit kader is niet bindend voor betalingsdientaanbieders.

2.5. Prioriteit 5: verwezenlijken van de vereiste standaardisatie, interoperabiliteit en veiligheid

Standaardisatie en interoperabiliteit vormen belangrijke hoekstenen van het SEPA-project en zijn voor een netwerkindustrie van essentieel belang om ten volle van de voordelen van de SEPA te kunnen profiteren. De SEPA-standaarden moeten open zijn, moeten met de grootste mate van veiligheid worden toegepast, mogen niet aan eigendomsrechten gebonden zijn en mogen geen rem zetten op de productinnovatie. Op het gebied van de kaartbetalingen moeten deze standaarden volledige interoperabiliteit, veiligheid en vrije toegang mogelijk maken en de invoering van pan-Europese kaartsystemen vergemakkelijken.

Standaardisatie moet een volautomatische verwerking van begin tot einde mogelijk maken, zowel van overschrijvingen en automatische incasso's tussen klant en bank enerzijds en bank en klant anderzijds, als van kaartbetalingen²⁶. De standaardisatie moet echter ook een hoog veiligheidsniveau garanderen (met inbegrip van veiligheidsevaluatie en –certificatie). Hoewel het aanbieden van facultatieve nevendiensten (additional optional services – AOS) noodzakelijk kan blijken om nuttige kenmerken van betaalproducten te behouden of innovatie te faciliteren, moet elk risico op herfragmentatie van markten worden vermeden.

Acties	Actoren	Tijdslijm
Een consensus bereiken over het gebruik van standaarden voor de structurering van de unstructured remittance information (SCT)	EACT in samenwerking met gebruikers	juni 2009
Actieve communicatie en toepassing van SCT Implementation Guidelines in het klant-bank domein ²⁷	Betalingsdienstaanbieders, bedrijfsleven, mkb, overheidsinstanties, consumenten, verkopers	eind 2009
Actieve communicatie en toepassing van Core en Business-to-Business SDD Implementation Guidelines in het klant-bank domein ²⁷	Betalingsdienstaanbieders, bedrijfsleven, mkb, overheidsinstanties, consumenten, verkopers	november 2010
Opstellen van SCT en (Core en Business-to-Business) SDD Implementation Guidelines in het bank-klant domein	EPC	september 2009
Actieve communicatie en toepassing van SCT en SDD Implementation Guidelines in het bank-klant domein ²⁷	Betalingsdienstaanbieders, bedrijfsleven, mkb, overheidsinstanties, consumenten, verkopers	juni 2010

²⁶ Card-to-terminal, terminal-to-acquirer en acquirer-to-issuer, alsook certificatie en typegoedkeuring.

²⁷ De door de EPC aanbevolen richtsnoeren zijn niet bindend. Teneinde een versnippering van de markt te voorkomen, dienen alle banken echter in staat te zijn de aanbevolen EPC-standaarden te accepteren. Indien dit niet het geval is, zal het bedrijfsleven niet van de SEPA kunnen profiteren (het bedrijfsleven moet derhalve actief bij de opstelling van deze richtsnoeren worden betrokken).

Aansluiting bij Core SDD Scheme ²⁸	Betalingsdienstaanbieders	1 november 2010
Voltooien van het SCF (SEPA Cards Framework – SEPA-kader voor betaalkaarten) Volume om betaalkaartsystemen in staat te stellen concrete technische implementatiespecificaties voor standaarden voor betaalkaarten vast te stellen	EPC	eind 2009
Implementatie van technische specificaties voor standaarden voor betaalkaarten	Betaalkaartsector	eind 2009: beslissing over de implementatiedatum
Ontwikkelen van optimale werkwijzen die een grote mate van veiligheid van SEPA-transacties garanderen ²⁹	EPC	eind 2009
Tot stand brengen van een kader voor de verwerking van betaalkaarttransacties	EPC	eind 2009
Tot stand brengen van een kader voor de prioritaire SCT-regeling	EPC	eind 2009
Implementatie van het kader voor de prioritaire SCT-regeling ³⁰	Betalingsdienstaanbieders	eind 2012

2.6. Prioriteit 6: de governance van het SEPA-project verduidelijken en verbeteren

a) Huidige SEPA-governance

De SEPA is een combinatie van zelfregulering door de financiële dienstensector en ondersteunende wetgevingsmaatregelen. Gezien de aanzienlijke voordelen die de SEPA te bieden heeft, is het onmiskenbaar in het algemeen belang dat er doeltreffende governanceregelingen bestaan. Ook de onzekere economische omgeving pleit voor een grotere politieke aansturing om te waarborgen dat de SEPA tijdig en met volledige inachtneming van de verantwoordingsplicht wordt verwezenlijkt, zodat gebruikers op een betere dienstverlening kunnen rekenen.

Momenteel is de SEPA-governance op twee niveaus georganiseerd:

Op EU-niveau is de EPC-governance rond de volgende twee functies gestructureerd: de ontwikkeling en evolutie van betalingsregelingen en het beheer en de naleving van de regelingen.

²⁸ De tijdslijmet geldt alleen voor lidstaten die tot het eurogebied behoren. Lidstaten die niet tot het eurogebied behoren, dienen zich uiterlijk op 1 november 2014 aan te sluiten.

²⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

³⁰ De implementatie van de prioritaire SCT-regeling dient facultatief te zijn.

De Commissie ondersteunt het SEPA-proces door de implementatie van de SEPA op de voet te volgen en de ontwikkelingen met de lidstaten en de belanghebbenden te bespreken³¹. Zij geeft ook meer politieke zichtbaarheid aan de SEPA op Europees niveau. De ECB speelt een vergelijkbare rol door op te treden als een katalysator die de verwezenlijking van de SEPA ondersteunt. De ECB heeft de status van waarnemer in de plenaire vergadering en de werkgroepen van de EPC en coördineert de werkzaamheden van het Eurosysteem. Zij heeft diverse fora, zoals de SEPA High-Level Meeting, in het leven geroepen om de SEPA te bespreken en te promoten.

Op nationaal niveau zijn in alle tot het eurogebied (en in bijna alle niet tot het eurogebied) behorende lidstaten SEPA-coördinatiecomités met een sterke betrokkenheid van de nationale centrale banken opgericht om de implementatie van de SEPA te coördineren en te monitoren. De rol, samenstelling, taken en werkmethoden van deze comités lopen sterk uiteen, maar zij streven allemaal hetzelfde doel na, namelijk het bevorderen van de SEPA-migratie op nationaal niveau. Aangezien de nationale betaalgewoonten en –tradities sterk verschillen, moet de SEPA in een nationale context tot stand worden gebracht. De rol van de nationale SEPA-coördinatiecomités is derhalve uitermate belangrijk.

b) Uitdagingen voor de SEPA-governance op EU-niveau

Volgens de Europese Commissie is er nood aan een overkoepelend SEPA-governancemodel op EU-niveau dat tot een zodanige integratie van de markt voor kleine eurobetalingen bijdraagt dat aan de behoeften van de eindgebruikers is voldaan.

Daarom zal de Commissie, in nauwe samenwerking met alle bij het SEPA-project betrokken actoren en met name de ECB, ernaar streven om uiterlijk eind 2009 een doelmatige SEPA-governancestructuur op EU-niveau tot stand te brengen. Deze structuur kan de vorm aannemen van een Europese SEPA-raad die voor een periode van drie jaar zou worden opgericht. Uiterlijk eind 2011 zouden de Commissie en de ECB de doeltreffendheid en de werking ervan evalueren.

Deze structuur zou de volgende hoofddoelstellingen hebben:

- een duidelijke strategische visie op de SEPA ontwikkelen die innovatief, toekomstgericht en gebruikersvriendelijk is;
- de SEPA-migratie monitoren, ondersteunen (onder meer door de uitvoering van de SEPA-routekaart) en eventueel bijsturen;
- de transparantie en de verantwoordingsplicht ten aanzien van de ruimere economie verzekeren.

De nieuwe governancestructuur op EU-niveau zal een vertegenwoordiging op hoog niveau van zowel de aanbodzijde als de vraagzijde vereisen. Gezien het belang van het project voor de samenleving dient het door de Commissie en de ECB samen te worden aangestuurd. Ook een goede coördinatie met andere Europese instellingen (Raad van de EU en

---

³¹ Bij het vervullen van deze taken overlegt de Commissie met en doet zij een beroep op de deskundigheid van twee werkgroepen, namelijk het Comité voor betalingen (dat in de plaats is gekomen van de Payment Systems Government Expert Group) en de Payment Systems Market Expert Group.

Europees Parlement), de nationale centrale banken en de nationale SEPA-coördinatiecomités is van vitaal belang.

De nieuwe structuur zou zich niet bezighouden met individuele SEPA-compliancezaken die met de reglementen en kaders van de EPC verband houden. Zij zou zich evenmin bezighouden met taken die beter op nationaal niveau kunnen worden vervuld, die aan marktpartijen toekomen (zoals het ontwerpen van SEPA-betaalproducten) of die op bevredigende wijze kunnen worden aangepakt door middel van verbeterde EPC-governanceregelingen. De nieuwe governancestructuur zou de respectieve bevoegdheden van haar leden onverlet laten. Meer in het bijzonder zouden de beraadslagingen en richtsnoeren ervan geenszins vooruitlopen op de toepassing van de mededingingsregels op communautair en nationaal niveau.

Daarnaast verdienen de bestaande governanceregelingen van de EPC bijzondere aandacht, met name gezien de cruciale rol die de EPC in het SEPA-project vervult. De EPC heeft weliswaar reeds vorderingen gemaakt bij het verzoenen van de belangen van de verschillende belanghebbenden, maar moet tevens op een opener wijze opereren om mogelijke marktafschermingseffecten te vermijden, en ook met de belangen van alle belanghebbenden (zoals niet-bancaire belanghebbenden, betalingsinstellingen en gebruikers) rekening houden. Bij de planning en vormgeving van toekomstige initiatieven moet voor een grotere transparantie, voldoende tijd voor overleg en een vroegtijdige betrokkenheid van alle belanghebbenden, en met name gebruikers, worden gezorgd.

Acties	Actoren	Tijdslimiet
Oprichten van een doeltreffende SEPA-governancestructuur op EU-niveau	Commissie/ECB	eind 2009
Halfjaarlijkse rapportage over de vooruitgang die bij de tenuitvoerlegging van het SEPA-actiekader wordt geboekt	SEPA-governancestructuur	vanaf de datum van de officiële oprichting van de nieuwe SEPA-governancestructuur
Nemen van de volgende maatregelen ter verbetering van het bestaande EPC-governancemodel: 1) verbeteren van de betrokkenheid en raadpleging van belanghebbenden; 2) vergroten van de transparantie; 3) uitbreiden van het lidmaatschap tot betalingsinstellingen	EPC	eind 2009 eind 2009 november 2009
Evaluatie van de SEPA-governancestructuur	Commissie/ECB	eind 2011

3. CONCLUSIES

De Commissie verzoekt de Raad en het Europees Parlement deze routekaart te bestuderen en te onderschrijven. Alle belanghebbenden wordt verzocht alles in het werk te stellen om de opgesomde individuele maatregelen zo snel mogelijk uit te voeren.

De Commissie zal de tenuitvoerlegging van deze routekaart op de voet volgen en halfjaarlijkse voortgangsverslagen ter zake publiceren.